

Міністерство освіти і науки України
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ТА РОЗВИТКУ
СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ**

КОЗЛОВСЬКИЙ Сергій Володимирович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри підприємництва, корпоративної та просторової економіки Донецького національного університету імені Василя Стуса

РЕФЕРАТ

Вінниця - 2018

РЕФЕРАТ

Козловський С.В. Забезпечення стійкості та розвитку сучасних економічних систем. Донецький національний університет імені Василя Стуса. – Рукопис. 2018.

Актуальність теми дослідження. Стрімка динаміка сучасного життя породжує нові проблеми, активізує методологічні пошуки, формує нові парадигми дослідження економічних процесів. В їх численному переліку виокремлюється проблема управління стійкістю та розвитком економічних систем. Необхідність і актуальність дослідження економічних систем в аспекті їх розвитку обумовлена тим, що під час ринкових перетворень стала помітною існуюча недооцінка процесу регулювання економіки і, як наслідок, неадекватне потенційним можливостям держави використання важелів управління розвитком економіки. Це доводить актуальність наведеної проблеми та її вагомості значення для розробки теоретико-методологічної і термінологічної концепції управління сучасними економічними системами.

Як показує світовий досвід, економічні системи різного рівня, до яких належать національна економіка, економіка регіонів, територій, підприємств тощо, головною метою своєї діяльності вважають не лише отримання максимальних прибутків, але й забезпечення комплексного розвитку, створення сприятливих умов праці, розв'язання актуальних науково-технічних та соціальних проблем, максимальне задоволення матеріальних та духовних потреб населення і т.ін. Незважаючи на відмінність цілей і задач, які ставлять перед собою виробничо-технологічні та управлінські системи, результативність функціонування кожної з них визначається відсутністю кризових процесів і соціальної напруги, зростанням виробництва, фінансовою стабільністю і т.п. Врешті-решт, результативність діяльності економічних систем залежить як від їх потенційних можливостей (наявність матеріальних, трудових та фінансових ресурсів), так і від уміння ефективно управляти процесами, що відбуваються в економіці і соціальному середовищі. В Україні значущість цих факторів особливо зростає і породжує специфічні проблеми, пов'язані з труднощами управління економічними процесами на мікро-, мезо- та макрорівнях.

Мета і завдання дослідження. Мета дослідження полягає в розробці теоретичних і методологічних основ управління розвитком сучасної економічної системи України на структурному (мікро-), регіональному (мезо-) і загальнодержавному (макро-) рівнях, яке базується на стратегічному економічному потенціалі та стійкості цих систем. Мета дослідження обумовила необхідність постановки і вирішення таких взаємозалежних наукових і практичних завдань:

- виявити особливості розвитку економічних систем та запропонувати критерії результативності їх розвитку; визначити методологічні принципи дослідження сучасних економічних систем, на основі яких розробити типологію моделей їх економічного розвитку та класифікацію;

- розкрити сутність поняття «стійкість економічної системи» та запропонувати авторське тлумачення понять «економічна стійкість системи» та «управління економічною стійкістю системи»;
- удосконалити теоретичний апарат моделювання базових складових узагальненого математичного опису різномірних економічних структур;
- розкрити сутність організаційного моделювання та розробити універсальну модель організаційної системи управління як структурної складової сучасної економічної системи;
- проаналізувати сутність економічної системи на основі структурних об'єднань моделей семантичної мережі;
- визначити теоретичні основи формування і функціонування регіональної економічної системи як об'єкта стратегічного управління; сформулювати сутність, принципи й особливості регіонального стратегічного управління в аспекті розвитку сучасних економічних систем;
- розробити структуру управління регіоном як складною економічною системою;
- визначити методологічні принципи дослідження факторів розвитку економічних систем; виявити сукупність цих факторів, розробити їх типологію й обґрунтувати необхідність управління ними з метою забезпечення стійкості сучасних економічних систем;
- визначити фактори, що справляють вплив на розвиток економіки України та її стійкість; запропонувати класифікацію показників стійкості економічної системи України;
- розробити композиції структурно-функціональних моделей розвитку національної економіки;
- розкрити сутність, роль і місце стратегічного економічного потенціалу в управлінні факторами розвитку сучасних економічних систем;
- виявити найсуттєвіші фактори забезпечення стійкості і розвитку економіко-виробничих систем;
- розробити модель індикативного управління розвитком регіональних економічних систем;
- розробити макроекономічну модель управління стійкістю економічної системи України на основі теорії нечіткої логіки як систему підтримки прийняття рішень;
- розробити прикладні економіко-математичні моделі управління складними економічними процесами на основі теорії нечіткої логіки;
- розкрити сутність економічної політики і довести, що вона є базовим фактором розвитку економічних систем; розробити організаційну модель управління сучасною економічною системою України.

Об'єктом дослідження є процес функціонування та розвитку сучасної економічної системи України на мікро-, мезо- та макрорівнях.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методологічних та практичних аспектів управління сучасною економічною системою України, її розвитком та стійкістю.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в комплексному обґрунтуванні концепції управління сучасними економічними системами та факторами їх розвитку, яка розкриває закономірності і принципи управління ними.

Наукову новизну містять такі положення:

вперше:

- обґрунтовано можливість використання критеріями розвитку сучасних економічних систем сукупність таких показників, як структура економічних ресурсів; економічна ніша та її ємність; сфера економічної діяльності; економічна активність; обсяг інвестування; темпи розвитку; стратегічний економічний потенціал, що дало змогу розробити типологію моделей розвитку сучасних економічних систем;
- запропоновано тлумачення поняття «економічна стійкість системи», що дало змогу розглядати стійкість з позицій як позитивного, так і негативного впливів на економічну систему, а також можливої реакції системи або на підтримку цих впливів, або на їх нейтралізацію; запропоновано також тлумачення поняття «управління економічною стійкістю системи», що дало змогу розглядати сучасні економічні системи з позицій системності та керованості;
- запропоновано новий підхід до визначення сутності стратегічного управління регіональною економічною системою; визначено категорії та пріоритети стратегічного регіонального управління в системі «держава–регіон», які враховують елементи конвергенції, що сприяло підвищенню стійкості регіональної економічної системи;
- сформульовано поняття конкурентного відбору як фактора розвитку сучасних економічних систем, що дало змогу передбачити внесок економічної системи у наступний економічний цикл розвитку, визначити напрями підвищення стратегічного економічного потенціалу системи та способи досягнення її стійкості;
- обґрунтовано, що у стратегічному економічному потенціалі й економічній стійкості системи акумулюється вплив множини факторів, з чого зроблено висновок: управляючи стратегічним економічним потенціалом і стійкістю, можна управляти групою або всією сукупністю факторів розвитку сучасних економічних систем;
- розроблено модель управління стійкістю макроекономічної системи України на основі теорії нечіткої логіки та методу оптимізації – генетичного алгоритму. Виявлено динаміку зміни стійкості макроекономічної системи України за зміни факторів впливу та розроблено систему підтримки прийняття рішень для забезпечення стійкості макроекономічної системи України. Розроблено прикладні економіко-математичні моделі які підтверджують ефективність застосування методів нечіткої логіки і економіці;
- запропоновано нову систему управління розвитком сучасних економічних систем всіх рівнів шляхом створення центру стратегічного розвитку, основним завданням якого є розробка та реалізація ефективної економічної політики, що

уможливить зменшення конфліктів інтересів економічних систем на рівні регіонів, галузей, підприємств, різних інституцій влади;

удосконалено:

- положення про те, що теоретичні дослідження економічних систем повинні йти в напрямі розробки математичних моделей, які формалізують функціональну поведінку економічних систем і дають змогу розробляти універсальні організаційні моделі управління у структурі економічних систем;
- концептуальні засади побудови економічних систем у формі структурних композицій, відображених у вигляді простих або складних об'єднань економічних структур, що стало підставою для аксіоматизації і розробки математичного інструментарію опису економічних систем як семантичної мережі;
- структуру управління регіоном як економічною системою з використанням методу ранжирування стратегічних задач, що дає змогу розробляти концепції соціально-економічного розвитку та визначати напрями управлінських впливів, спрямованих на розвиток регіональної економічної системи;
- положення, що розвиток економіко-виробничих систем здебільшого залежить від стратегічного економічного потенціалу та напрямів проведення реструктуризації, що дало змогу виокремити основні показники стратегічного економічного потенціалу (СЕП) та з'ясувати, що у програмах реструктуризації особливе значення повинна мати оптимізація управлінських процесів, одна частина з яких пов'язана з ринком або споживачами, а інша частина спрямована на впровадження інновацій;
- економічний зміст основних факторів розвитку сучасних економічних систем, до яких віднесено інноваційний процес, економічні цикли, спадковість та конкурентний відбір;
- означення поняття «економічна політика», що визначається як сукупність програм, заходів, управлінських рішень та дій, спрямованих на залучення та ефективне використання економічних ресурсів, організацію економічної діяльності зі створення матеріальних і духовних благ відповідно до цілей та завдань розвитку даної економічної системи, забезпечення її стійкості;

набули подальшого розвитку:

- твердження, що використання стратегічного індикативного планування розвитку економічної системи України на сучасному етапі є найбільш доцільним;
- твердження, що сутність регіонального стратегічного аналізу полягає у визначенні рівня конкурентоспроможності регіону за системоутворювальними факторами, на основі чого доведено, що стратегія розвитку Вінницької області полягає у створенні умов для залучення інновацій у сільськогосподарські технології та організацію виробництва високоякісної сільськогосподарської продукції, а конкурентними перевагами Вінницької області є наявність кваліфікованої робочої сили і сучасної навчальної бази для її підготовки, а також значні агрономічні можливості;
- правочинність твердження, що для аналізу й оцінки факторів розвитку сучасних економічних систем доцільно використовувати метод декомпозиції, на ос-

нові якого можна визначити та описати фактори розвитку сучасних економічних систем з позицій імітаційного та структурно-лінгвістичного моделювання;

– твердження, що ефектами від реалізації моделі управління стратегічним економічним потенціалом будь-якої системи є зміни кількісних і якісних показників наявності й ефективності використання економічних ресурсів системи. До таких ефектів віднесені: економічний, виробничий, соціально-управлінський та інноваційний.

Зв'язок з науковими програмами, планами, темами. Дослідження виконувалось в рамках держбюджетної тем «Прогнозування собівартості виробництва аграрної продукції на базі методики розрахунків рівня беззбитковості, адаптованої до особливостей аграрного сектору економіки» (номер державної реєстрації 0110U006360), де автором розроблено модель управління стійкістю економічної системи; «Теорія ефективності сучасного підприємства на основі організаційних поведінкових моделей» (номер державної реєстрації 0110U002162), де автором обгрунтовано теоретичні засади управління стійкістю економічних систем та розробки економічної політики як базових елементів управління факторами розвитку сучасних економічних систем; «Розвиток фінансової системи України в умовах ринкових відносин» (номер державної реєстрації 0106U000515), де автором запропоновано методологію управління стійкістю сучасних економічних систем на основі використання теорії нечіткої логіки.

Практичне значення одержаних результатів. Викладені в роботі положення можуть бути використані як методологія побудови концепції управління сучасними економічними системами різних рівнів, їх стійкістю та розвитком. Основні положення і висновки стануть у нагоді керівникам державних, регіональних, галузевих, місцевих органів влади, керівникам підприємств при вдосконаленні управління факторами розвитку сучасних економічних систем, при розробці стратегічних і оперативних планів та програм розвитку регіонів, галузей, підприємств тощо, а також при розробці та реалізації економічної політики на мезо- та макрорівнях. Зроблені висновки і практичні рекомендації можна використовувати при формуванні і реалізації економічної політики держави та забезпеченні стійкості розвитку економічної системи України.

Практична значущість роботи підтверджується тим, що основні результати дослідження були використані при розробці програм економічного розвитку у Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України; у Міністерстві регіонального розвитку та будівництва України; у практичній роботі Головного управління економіки Вінницької обласної державної адміністрації. Матеріали дослідження використовуються у навчальному процесі Донецького національного університету імені Василя Стуса при підготовці фахівців зі спеціальності «Економіка», «Менеджмент», «Маркетинг».

Основний зміст роботи: Під час дослідження з'ясовано, що в економічній літературі відсутнє загальноприйняте формулювання поняття «економічна система». Доведено доцільність розгляду економічної системи з двох позицій: неокласичної і марксистської. Більшість представників неокласичної школи трактують економічну систему як сукупність економічних процесів, пов'язаних з розподілом

обмежених ресурсів з метою задоволення існуючих потреб у товарах і послугах. У рамках марксистського підходу основою економічної системи є праця. Доведено, що у сучасній економіці вже неможливо розглядати працю окремо від технологій, інновацій та інтеграційних процесів. Розгляд сучасних економічних систем повинен бути інтегральним та враховувати вимоги сьогодення.

Доведено, що для повноти досліджень потрібно проаналізувати існуючі класифікації економічних систем. Сучасні класифікації економічних систем базуються на різних ознаках, які укрупнено можна згрупувати у п'ять груп: 1) структуроутворювальні; 2) змістовні; 3) об'ємні; 4) динамічні; 5) інтенсивності зв'язків. Найменш дослідженими є економічні системи, класифіковані за четвертим та п'ятим критеріями, що дало змогу констатувати: фундаментом традиційного аналізу економічних систем є теорія раціональності, в основі якої лежить природна потреба в упорядкуванні структурних елементів та у пошуку їх гармонізації. Теорія раціональності фіксує економічну систему як належне, як стабільну організацію, а не як систему-орієнтацію або напрям розвитку.

Дослідження сучасних економічних систем дало змогу виокремити три основні типи моделей їх розвитку: ендогенні, екзогенні та змішані. В основі поділу лежать такі ознаки, як характер розвитку, домінуючі фактори розвитку, структура економічних ресурсів, економічна ніша та її ємність, обсяг інвестування економічних ресурсів, сфера економічної діяльності, економічна активність, темпи та результативність розвитку, економічна стійкість, стратегічний економічний потенціал, механізм управління факторами розвитку. Було зроблено зіставлення економічних систем України, США та Китаю, в результаті чого було визначено належність економічної системи України до ендогенного, США – до змішаного, Китаю – до екзогенного типу моделей економічного розвитку. З'ясовано, що моделі розвитку сучасних макроекономічних систем можна умовно вважати змішаними, але з певним тяжінням до екзогенного або ендогенного типу.

Під час досліджень було встановлено, що не існує чіткої класифікації видів економічної стійкості та відсутнє чітке тлумачення понять «економічна стійкість системи» та «управління економічною стійкістю системи». Автором запропоновано власні тлумачення цих термінів.

Економічна стійкість системи – це здатність економічної системи після деякого збурення (зміни параметрів економічної системи, її показників) швидко повертатися у стан не гірший попереднього, зберігати свій стан як завгодно довго, а також поліпшувати свій стан до величини збурення за умови позитивної зміни економічних параметрів системи.

Управління економічною стійкістю системи – це використання організаційних, економічних, соціальних методів управління, спрямованих на забезпечення економічної стійкості системи.

Дослідження особливостей структури економічної системи дозволило сформулювати правило: при організації економічної системи і розробці методології опису функціональної поведінки її структурних елементів слід враховувати функціонально-логічну взаємозалежність цих елементів. Це означає, що зміст понять «суб'єкт діяльності» і «об'єкт економічної системи» збігаються в семанти-

чній мережі, яка формується відповідно до законодавчих і нормативно-методологічних засад. Економічна система містить обмежену множину об'єктів і процесів реального світу, які утворюють ієрархічну, взаємозалежну сукупність вузлів – так звану семантичну мережу. Системоутворювальні елементи семантичної мережі визначають властивості системи, її вплив на зовнішні і внутрішні процеси, параметри та інші характеристики, що становлять сутність системи як цілісного економічного утворення. Властивості системи, її можливий вплив на інші системи та об'єкти значною мірою залежать від параметрів системоутворювальних елементів, їх структури та взаємозв'язків між цими елементами.

У ході дослідження встановлено, що об'єктивна реальність формування нових економічних відносин за умов ринкових перетворень виявляється в економічній самостійності розвитку регіональних економічних систем. Економічна самостійність є важелем управління стійкістю та розвитком регіональної економічної системи. Під економічною самостійністю регіону слід розуміти можливість самостійного вирішення питань політичного, соціально-економічного розвитку адміністративно окресленої території у форматі компетенції регіональних органів управління. Конструктивний підхід до вирішення проблеми економічної самостійності регіону полягає у створенні такого механізму стратегічного управління регіональною економікою, за якого у регіоні залишається достатньо ресурсів для здійснення розширеного економічного відтворення, забезпечення розвитку регіону, а також оперативного вирішення поточних проблем населення.

З'ясовано, що стратегічне управління, яке визначає розвиток соціально-економічних систем на перспективу та у взаємозв'язку з динамікою навколишнього середовища, властиве будь-якій економічній системі, однак його цільова спрямованість, зміст, прогностні і часові інтервали для різних економічних систем можуть істотно різнитися. Крім того, стратегічне управління розвитком регіональних економічних систем обов'язково повинне враховувати зв'язки з навколишнім середовищем.

У результаті аналізу основних показників розвитку економіки України за 2010-2016 роки визначено фактори, які справляють вплив на стійкість макроекономічної системи України. Ці фактори об'єднані в такі групи: 1) бюджетно-фінансові (величина дохідної частини державного бюджету України; величина дефіциту державного бюджету України; величина державного боргу України; обсяг грошової маси в обігу; облікова ставка НБУ; рівень інфляції; величина міжнародних резервів України; індекс Доу-Джонса; рівень «тіньової економіки»); 2) соціальні (рівень безробіття; середньомісячна заробітна плата; середня величина прожиткового мінімуму на одну працездатну особу; середньомісячна величина пенсії; кількість пенсіонерів; ціна продовольчого кошика; індекси споживчих цін на товари та послуги; кількість зареєстрованих злочинів; мінімальна заробітна плата; одноразова допомога при народженні першої дитини; індекс людського розвитку); 3) політичні (рівень довіри владі; стабільність влади; повнота виконання політичних програм; відносини України з іншими країнами; можливість виборів та зміни влади); 4) економіко-виробничі (валовий внутрішній продукт; обсяг реалізованої промислової продукції; обсяг виробленої продукції сільського господар-

ства; обсяг виробленої продукції будівництва; експорт товарів; імпорт товарів; сальдо зовнішньоторговельного балансу; вантажооборот; пасажирооборот; оборот роздрібною торгівлі); 5) енерго-екологічні (обсяг виробленої електроенергії; обсяг переробки нафтової сировини; обсяг транспортування нафти; обсяг видобутку нафти; обсяг транспортування газу; обсяг спожитої електроенергії; обсяг видобутку газу; рівень оплати за спожиту електроенергію; рівень оплати за спожитий природний газ усіма категоріями споживачів; викиди забруднюючих речовин у повітря); 6) форс-мажорні (природні катастрофи; можливість війн; міжнародні санкції до України; можливість терористичних актів; рівень техногенних катастроф; рівень епідеміологічних загроз).

Оскільки розвиток сучасних економічних систем відбувається під дією великої кількості різноманітних факторів, то проаналізувати, оцінити ці фактори, а тим більше управляти ними досить складно. Тому запропоновано розглядати розвиток сучасних економічних систем через категорії стратегічного економічного потенціалу (СЕР) й економічної стійкості, оскільки саме в категоріях СЕР і економічної стійкості переважно акумулюється весь сукупний вплив на економічні системи описаної множини факторів. Управляючи СЕР економічної системи та її стійкістю, можна керувати певною групою або всією сукупністю факторів, які справляють вплив на розвиток економічної системи загалом.

У роботі уточнено поняття «економічна активність економічної системи». Економічна активність є інтегральною характеристикою будь-якої системи і визначає здатність економічної системи знаходити кращі управлінські рішення, спрямовані на створення матеріальних і духовних благ з максимальною ефективністю. Економічна активність є одним з основних факторів стабільності економічної системи і складовою її стратегічного економічного потенціалу.

У роботі наведено аргументи на користь методів індикативного планування і регулювання щодо можливості їх застосування для управління розвитком регіональних економічних систем. Індикативне планування полягає у тому, що уряд справляє вплив на економічний розвиток більшою мірою за допомогою координації та інформування, ніж шляхом ухвалення директивних рішень і видачі вказівок. Виходячи з цього, індикативне планування слід характеризувати як механізм координації дій державних органів управління та економічних суб'єктів, який поєднує державне регулювання економіки і ринкове саморегулювання шляхом розробки комплексу показників-індикаторів соціально-економічного розвитку та стимулюючих заходів щодо їх досягнення.

Для моделювання стійкості макроекономічної системи України запропоновано використовувати найсучасніший математичний апарат – теорію нечіткої логіки, яка вже була апробована в інших галузях науки.

Для підтвердження зроблених наукових висновків було розроблено низку економіко-математичних моделей: модель забезпечення стійкого інвестиційного клімату сільського господарства Вінницької області; модель забезпечення стійкої цінової політики в агропромисловому комплексі України; модель забезпечення регіональної продовольчої безпеки України; модель забезпечення стійкості розви-

тку аграрної галузі Вінницької області; модель забезпечення економічної безпеки аграрної галузі Вінницької області.

В роботі запропоновано структурно-логічну модель розробки та реалізації економічної політики, яка складається з шести основних і дає змогу звести до мінімуму ймовірність появи неефективних економічних програм та проектів, оптимізувати тривалість процесу залучення економічних ресурсів, а також вирішити низку проблем, характерних для сучасних економічних систем, особливо мезо- та макрорівнів.

Економічна політика визначається автором як сукупність програм, управлінських рішень та дій, спрямованих на залучення та ефективне використання економічних ресурсів, організацію економічної діяльності зі створення матеріальних і духовних благ відповідно до цілей та завдань розвитку економічної системи, забезпечення її стійкості. Оскільки ефективне управління є ключовою умовою формування ефективної економічної політики, яка буде керівним документом для всіх суб'єктів економічної діяльності системи, то таке управління повинно розглядатися в контексті управління факторами економічного розвитку.

На основі прийнятої економічної політики розробляється стратегія розвитку економічної системи, яка визначає основні фактори розвитку цієї системи і є сукупністю напрямів дій і методів ведення економічної діяльності, що забезпечують стійкість економічної системи.

Для оптимізації організаційної структури управління економічною системою, яка б забезпечувала розробку економічної політики та реалізацію стратегії економічного розвитку, пропонується створити центр стратегічного розвитку (ЦСР), основним завданням якого є розробка та реалізація ефективної економічної політики. Організаційна структура управління із самостійним ЦСР повинна забезпечувати економічну стійкість економічної системи та підвищення її СЕП, узгоджувати дії інституцій та спеціалізованих підрозділів у зв'язку з можливою неузгодженістю керуючих впливів вищих органів управління.

Основним елементом наведеної структури є Центр стратегічного розвитку, який на основі державної економічної політики розробляє стратегію розвитку на базі стратегічного економічного потенціалу економічної системи. Потім, за допомогою індикативного планування здійснюється реалізація розробленої стратегії на регіональному рівні. На галузевому рівні для реалізації стратегії використовується реструктуризація та здійснюється пошук резервів підвищення стратегічного економічного потенціалу. У процесі управління стійкістю макроекономічної системи використовується розроблена система підтримки прийняття рішень, яка надає ЦСР прогностичну інформацію щодо рівня стійкості сучасної економічної системи України. На міжнародному рівні важливим елементом розвитку сучасної економічної системи України є врахування інтеграційних процесів.

Перевага запропонованої організаційної структури управління стійкістю та розвитком сучасної економічної системи України полягає в тому, що Центр стратегічного розвитку повинен узгоджувати дії інституцій (органів державної влади) та спеціалізованих підрозділів економічних об'єктів, що зменшить можливість виникнення конфліктів інтересів економічних систем на рівні регіонів, галузей,

підприємств, різних інституцій влади і т.п.; запобігатиме дублюванню окремих функцій в діяльності інституцій і спеціалізованих підрозділів та зволіканню з вирішенням проблем, які виникають, тощо. Тобто, буде унеможливлена ситуація, коли помилки, що об'єктивно виникають у процесі економічної діяльності, через брак дієвого контролю з боку держави своєчасно або взагалі не виправляються і, як наслідок, знову повторюються.

ЦСР, використовуючи розроблену систему прийняття та підтримки рішень щодо управління стійкістю макроекономічної системи України, надає інформацію центральним органам управління про реальний стан економічної системи України, а з урахуванням можливих змін зовнішніх та внутрішніх умов функціонування економіки України уможливорює прогнозування майбутнього рівня стійкості економічної системи України та управління ним. Це дає змогу всім іншим суб'єктам економічної діяльності своєчасно та адекватно реагувати на можливі зміни стійкості економіки України та ухвалювати адекватні управлінські рішення. Розроблена СППР може бути використана не тільки для прогнозування стійкості економічної системи України, а також і для визначення найбільш суттєвих факторів впливу на її економічну стійкість.

За результатами наукових досліджень по даній тематиці опубліковано 72 наукові праці (7 монографій, 2 статті у виданнях ЄС, 5 статей у журналах які входять до бази Scopus).

Загальна кількість наукових праць автора складає 236 од.

Індекси цитувань:

- Google Scholar – 1015 (h-індекс – 13, i10-індекс – 19);
- Scopus – 5 (h-індекс – 1).

Ідентифікатор автора у базі Google Scholar Citations:

<https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&user=akZy-v8AAAAJ>

Ідентифікатор автора у базі Scopus:

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=35758782600>

Ідентифікатор автора у базі ResearchID:

<http://www.researcherid.com/rid/P-3856-2017>

Ідентифікатор автора у базі ORCID:

<https://www.orcid.org/0000-0003-0707-4996>

С.В. Козловський